

Посилання:

Мелько Л.Ф. Модернізація практичної підготовки фахівців з туризму / Л.Ф. Мелько // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Стратегія розвитку національного туризму і його кадрове забезпечення (присвячена 25-річчю відкриття кафедри країнознавства та туризму та заснуванню сучасної туристичної освіти в Україні). – К.: Альфа-ПСК, 2015. – С. 14-16.

УДК 378.147.091.33-027.22:338.48

Мелько Людмила Федорівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

завідувач кафедри туризму

м.Київ,

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ

Практична підготовка студентів – невід’ємна складова ефективної підготовки висококваліфікованих спеціалістів, яка має пронизувати всю систему навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.

Відповідно до нормативних документів практична підготовка студентів відбувається, насамперед, у процесі практики, особливо – виробничої. Варто спробувати розширити, модернізувати підходи до практичної підготовки студентів, у т.ч. майбутніх фахівців туристичної сфери, наприклад, шляхом позааудиторного практико-орієнтованого навчання.

На кафедрі туризму Університету «КРОК» у 2014 р. започаткована практико-орієнтована програма **«Школа професійного зростання для майбутніх фахівців туристичної сфери»**. Мета програми полягає у формуванні професійних та особистісних компетенцій, професійної компетентності майбутніх фахівців сфери туризму шляхом позааудиторного практико-орієнтованого навчання. Завданнями програми є: ознайомлення студентів з лідерами вітчизняного та світового туризму, підприємствами

туристичної індустрії; набуття знань щодо особливостей ведення туристичного бізнесу, організації діяльності туристичних підприємств; ознайомлення з потенціалом туристичних об'єктів; формування практичних вмінь та навичок фахівця з туристичного обслуговування; розвиток творчого потенціалу особистості.

Учасниками програми є, насамперед, студенти напряму підготовки «Туризм», а також, споріднених та інших спеціальностей (за бажанням), учні старших класів шкіл-партнерів університету (за бажанням вибіркові проекти), партнери по впровадженню туристичної освіти тощо.

Програма складається із практико-орієнтованих проектів (табл.1), при реалізації яких враховуються і вікові особливості його учасників.

Таблиця 1

Школа професійного зростання для майбутніх фахівців туристичної сфери

<i>Практико-орієнтовані проекти</i>	<i>Сутнісна характеристика</i>
Туристична вітальня	Практико-орієнтовані заходи, які сприяють ознайомленню з видами туризму, підприємствами туристичної індустрії.
<i>Заходи (приклад)</i>	«Соколинний хутір як осередок сільського зеленого туризму на Чернігівщині» (Череп Микола – голова Петрушівського осередку сільського зеленого туризму «Соколинний хутір» Чернігівської області, отаман козацької організації). «Древній Київ у «Парку Київська Русь» як туристична дестинація світового рівня» (Коваль Наталія – начальник відділу центру культури й історії «Парк Київська Русь») та ін.
Професійні студії	Практико-орієнтовані заходи, які сприяють

	ознайомленню з підприємствами туристичної галузі, формуванню практичних вмінь та навичок, професійної компетентності шляхом тренінгів, майстер-класів, круглих столів тощо.
<i>Заходи (приклад)</i>	«Туристичний бізнес: особливості сучасного розвитку. Майстер-клас від професіонала» (Корнієнко Олександр – бізнес-тренер, менеджер, мандрівник, компанія «Tez Tour»). «Професія менеджер з туризму» (Оробей Марія – менеджер турпідприємства «Поехали с нами») та ін.
Туризм у дії	Практико-орієнтовані заходи, які сприяють ознайомленню з ресурсним потенціалом на місцевості, набуттю практичного досвіду щодо методики організації та реалізації туристичних екскурсійних проектів та маршрутів.
<i>Заходи (приклад)</i>	Практико-орієнтована екскурсія «Мандруймо разом: Качанівка-Соколиний хутір» (туроператор «Sakums»). Екскурсія до туристичного підприємства «Гамалія». «Екологічна стежка по Національному природному парку «Голосіївський» (Хрутьба Андрій – начальник відділу Національного природного парку «Голосіївський») та ін.
Країнознавчі просвітницькі проекти	Просвітницькі заходи, спрямовані на ознайомлення з культурним надбанням країн та народів світу, на формування культури миру, міжкультурної комунікації.
<i>Заходи (приклад)</i>	Загальноуніверситетські проекти: П'ятий країнознавчий просвітницький фестиваль «Діалог культур: країни Америки, Австралія та Океанія». Національний проект «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО в руках молоді: знати, зберігати, діяти» тощо.

Основними практико-орієнтованими проектами програми «Школа професійного зростання» є: «Туристична вітальня», «Професійні студії», «Туризм

у дії» тощо. Проекти реалізуються відповідно до плану роботи кафедри, їх тематика і змістове наповнення може удосконалюватись відповідно до вимог часу.

«Туристична вітальня» – масштабний загальноуніверситетський проект, який дозволяє усім бажаючим познайомитись з різновидами туризму, туристичними підприємствами, лідерами туристичного бізнесу, історіями успіху конкретних особистостей. Даний захід є певним дійством, з відповідною режисурою, який готується студентами напряму підготовки «Туризм». Наприклад, у 2014-2015 н.р. було проведено три «туристичних вітальні», які познайомили присутніх з особливостями сільського зеленого, спортивно-оздоровчого та подієвого, фестивального туризму.

Проект «Професійні студії» дозволяє розширити можливості формування практичної складової підготовки студентів. Він зорієнтований, насамперед, на майбутніх фахівців сфери туризму і надає можливість підсилити професійні компетенції студентів шляхом участі у конкретних практико-орієнтованих заходах, спілкуючись із професіоналами. Наприклад, протягом одного навчального року, як показує досвід, можна провести 5-7 таких зустрічей.

Особливістю даного проекту є те, що він реалізується у співпраці з Центром розвитку кар'єри Університету «КРОК», і до проведення заходів залучається Асоціація випускників КРОКу.

Проект «Туризм у дії» вимагає певної активності від його учасників тому, що реалізується у процесі виїздів, екскурсійної діяльності як загально-пізнавальної, так і конкретно-спеціалізованої. У рамках проекту є його різновид «Мандруймо разом», коли відбувається виїзд від одного до декількох днів або й тижнів. Важливо навчити студентів не тільки залучатись до цього у якості спостерігачів, але й навчити розробляти власні маршрути і застосовувати набуте на практиці.

У процесі професійної підготовки майбутні фахівці туристичної сфери широко залучаються до участі, організації та проведення країнознавчих просвітницьких заходів Університету «КРОК». Завдяки таким проектам студенти

мають можливість не тільки покращити навички, у т.ч. міжкультурної комунікації, але й розширити свої знання щодо інших культур та цивілізацій, здобути досвід організації масштабних заходів.

Важливою складовою практичної підготовки є ведення власного щоденника, спроможність аналізувати, адекватно оцінювати побачене, робити коректні висновки. З цією метою розроблений «Творчий щоденник професійного самовдосконалення», який надає можливість студентів працювати і здобувати освіту більш системно і вдумливо [1]. При розробці тематичних змістових блоків щоденника враховувалась і система позааудиторної практико-орієнтованої діяльності: «Школа професійного зростання», «Країнознавчі просвітницькі проекти», «Наукова діяльність», «Творчі ідеї», «Моя майбутня кар'єра» тощо. Аналізуючи участь у заходах, студенти мають можливість і відповіді на запропоновані запитання (що сподобалось, чому новому навчився, які компетенції підсилив тощо), і викласти свою думку та пропозиції.

Практико-орієнтована підготовка майбутніх фахівців туристичної сфери надає можливість розширити варіанти набуття практичних вмінь та навичок. А пошук нових шляхів модернізації практичної підготовки студентів залишається актуальною проблемою, особливо у часи геополітичної та економічної нестабільності.

Список використаних джерел

1. Творчий щоденник професійного самовдосконалення майбутнього фахівця туристичної сфери / Розробники Л.Ф. Мелько, Т.С. Поліщук. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2014. – 38 с.